

El carrer de les Ferreries Velles

170

El carrer de les Ferreries Velles és un dels més pintorescos del barri vell. Te l'avantatge que és situat a peu pla, en lloc molt cèntric, però té l'inconvenient que queda molt amagat. Igual que es diu de la ciutat de Girona sobre els forasters que hi vénen a viure, el carrer de les Ferreries Velles té difícil entrada i difícil sortida.

Format per cases molt antigues, moltes de pedra i una bona part amb portes dovellades, alguns esgrafiats, els balcons de ferro que hi donen, la roba que els veïns hi han d'estendre a manca de lloc millor, els arcs de la cruïlla amb el carrer de Minali, els darrers de Cal Ros, de la Fontana d'Or, de la Casa Saliati i la del Comte de Berenguer, petits detalls que hom troba aquí i allà —un forjat, un terradet, un rètol vell— contribueixen a donar sabor a aquest carrer ignorat del trànsit i, malgrat això, no convertit encara en zona comercial per a vianants.

UNES FERRERIES DESCONEGUDES

No existeix cap referència escrita a les possibles ferreries que haurien donat nom al carrer. Aquest, ja des del segle XIV, es troba citat amb el nom actual.

Tampoc no s'ha trobat enlloc cap referència a unes possibles ferreries noves que justificu el qualificatiu de les velles. No s'ha pogut establir doncs si la possible ferreria o ferreries que hi hagués pogut haver per aquests voltants seria un obrador de ferret o una indústria on es tractés el mineral per extreure'n el ferro.

En qualsevol cas, el nom ha estat adaptat popularment segons les circumstàncies. Mossèn Jaume Marquès explica que a causa de les circumstàncies. Mossèn Jaume Marquès explica que a causa de l'existència del magatzem de ferro del senyor Puig, amb entrades per Ciutadans i Ferreries Velles, la genomenava aquest carrer el de les «Ferreteries Velles», convençuts que el ferretre Puig havia donat nom al carrer.

Igualment, avui dia, hi ha qui relaciona el nom del carrer amb la gran quantitat de reixes i balcons de ferro vell que hi ha a les cases de banda i banda. No és

una relació gens defensable històricament, però a manca de res millor, la veu popular i el folklore ajuden a omplir els buits de la història.

La ferramenta de la casa número 11, Can Falgueras, és certament impressionant: sobre la porta, un enreixat amb les inicials P.E. i la data 1865; al primer pis, un balcó tirat d'extraordinària longitud; més amunt, altres balcons. Moltes altres cases del carrer tenen balcons de ferro o reixes a les finestres.

EDIFICIS INTERESSANTS

Aquest no és un carrer que figurí a les guies monumentals, i el seu principal encant és l'ambient popular que s'hi respira. Però tot i així, hi ha alguns edificis d'indiscutible interès.

Entrant per la Cort-Reial, a mà esquerra hi dona la part posterior de la Fontana d'Or. D'origen romànic amb afegits gòtics, ha estat restaurada l'any 1972 per destinar-lo als seus actuals usos culturals. Ja ens hi vam referir més extensament en el carrer dels Ciutadans. A la banda dreta del carrer hi ha un antic edifici als baixos del qual funciona el bar «L'angelot», que ha pres el nom de dues mènsules decorades amb àngels músics que sobresurten de la pared que dona a Ferreries Velles.

El número 21 són els darreres de l'antic restaurant Cal Ros i a la casa del costat hi ha un bonic esgrafiata a la façana, dissortadament malmès en una banda, on s'ha fet un remolinat nou. Després ve l'arc que dona entrada al túnel que és el carrer Minali, cap a la banda dreta. Fent angle amb aquest arc hi ha el de les voltes de la casa número 13 del carrer, que formen com un cos avançat de l'edifici, un porxo clarament afegit que va ocupar el que devia haver estat una placeta, en altre temps.

A mà esquerra, fent cantonada amb el carrer de Minali, hi ha el gran casalot del compte de Berenguer, que havia estat dels Benaignes. Tot i que l'entrada principal és pel número 11 del carrer dels ciutadans, els darreres que donen a Ferreries Velles són també impressionats, amb les golfes porxadades que el coronen. Al costat hi ha un terradet antic,

dels que ja gairebé no en queden a Girona perquè amb el temps han estat coberts per cossos avançats de les edificacions que en tenien. Aquests terradets, a nivell d'un primer pis, plens de testos amb plantes, donaven color en altre temps a aquests carrers obacs. Al costat, hi ha un curiós edifici amb decoració «fin du siècle» al voltant de porta i finestres, als baixos del qual hi ha una fusteria. Després ve la Residència Internacional, que va tenir notable importància, amb les seves festes i actes culturals, per al jovent progressista de la posguerra. En referir-nos, en aquesta mateixa sèrie, al carrer de l'Arc, que s'obre al costat de la Residència, ja vam parlar-ne extensament.

que alguns dels gironins més vells encara recorden.

La festa del carrer es feia conjuntament amb els carrers dels Mercaders, de la Neu, dels Abeuradors i la plaça de les Castanyes. Per això, els músics tocaven la meitat de les sardanes des del balcó de Can Falgueras que dona a Ferreries Velles i l'altra meitat des del balcó que dona a Mercaders. Així tothom quedava content.

TEMES URBANÍSTICS

El carrer fou empedrat per pri-

mer cop, amb lloses, el 1889. Però va ser una obra molt mal feta i el 1911 va haver-se de refer. Aleshores hi van posar les llambordes que han arribat fins a l'actualitat.

Les pilones que impedeixen el trànsit entre la Cort Reial i la casa porxada de la cantonada amb el carrer Minali tenen un origen antic. A causa de l'estretor del carrer en aquest tros, i de la giragonsa a què l'obliga la porxada, el 24 de juny de 1923 l'Ajuntament va decidir prohibir-hi el pas de vehicles, i la prohibició s'ha mantingut fins als nostres dies, amb unes pilones que barren el pas.

En el segon pis de la casa que porta el número 1 hi té l'estatge social la Unió Excursionista de Catalunya, en la qual s'agrupen a Girona els més experts alpinistes gironins.

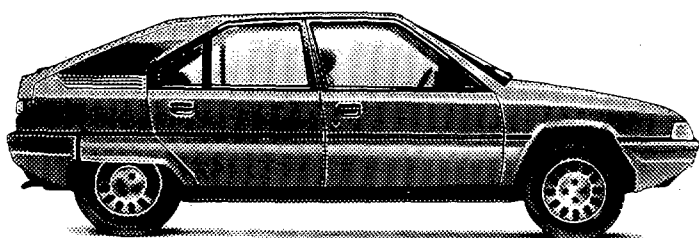
A la cantonada amb el carrer de la Neu, hi ha la casa Saliati, aixecada els anys 1914 i 1915 sota la direcció de l'arquitecte Rafael Masó. L'entrada als pisos és pel carrer de la Neu i a la botiga dels baixos pel carrer dels Mercaders. A la banda de Ferreries Velles hi ha una porta aparellada que anys endarrera fou l'accés a una sucursal bancària.

J. Fabre

CITROËN BX COL·LECCIÓ 85

Citroën presenta la seva nova gamma BX per al 85, amb una interessant col·lecció de novetats.

L'invitem a una mostra privada. Vingui com més aviat millor.

NOVETATS BX 85 A:

Concessionari oficial:

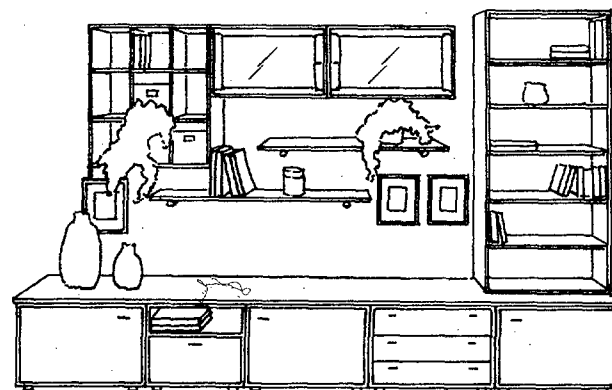
CITROËN
Cada dia més

SARDANES DES DEL BALCÓ

Des de Can Falgueras, que estén la seva llarga balconada de ferro a l'altra banda del carrer, es tocaven les sardanes durant les festes del carrer. Aquest edifici, que avui porta el número 11, queda situat al costat dels porxos, al punt en què el carrer s'eixampla lleugerament, i fornía l'espai just per a la tradicional ballada de sardanes. Però voler-hi enquirir l'entramat dels músics ja hauria estat massa i la cobla es posava en fila al balcó. Els músics, un al costat de l'altre i amb un gran ciri encès quan es feia fosc, oferien un espectacle

COMPLEMENT'S

carme, 79 tel. 20 74 11 girona

conjunt mobles de cirerer